

на цѣлата турска група, и селата *Ноаци*, *Бръщани*, *Горно и Долно Елевци*, *Турска Осомница* и *Праленикъ*. Първоначално турци сѫ населили само Коджаджикиъ, който се намира близу до разрушена стара крѣпость, вѣроятно Свети Градъ, послѣ сѫ минали въ другите села, и отъ двѣтѣ първи окончательно сѫ изтикали българското население, а въ послѣднитѣ три сѫ останали българи, които обаче замамляватъ поради изселванье.

По пътя отъ Дебъръ за Скопие срѣщаме турска колония при паланката Гостиварь, която се състои отъ населението на тая паланка и на селата *Врабчища*, *Дебреше* и *Здунье*, въ всичкитѣ съ малка българска смѣсь. По-нататъкъ иде гр. Тетово съ туреко мнозинство. Турското население въ тия мѣста е изложено на поар-наутванье. Всичкото мѫжко население е двоезично, а при смѣсени бракове арнаутскиятъ езикъ се чува често и вътрѣ въ семействата.

По пътя отъ Велесъ за Прилѣпъ срѣщаме на двѣ мѣста малки турски останки, които скоро ще изчезнатъ.

Въ най-югозападния жгълъ на Македония, около горното течение на Бистрица, турскиятъ елементъ се явява съвсѣмъ малко. Въ Костурската Котловина турци има малко въ *Костуръ*, въ паланката *Хрупища* и още въ 6 села въ близката околнност на Костурското Езеро, навсѫдѣ смѣсени съ други народности и навсѫдѣ малцинство. Още по на югъ турско население има малко въ града *Гребена* и въ *Лапчища* има малка стара турска колония, която по езикъ се е погръчила.

Навсѫдѣ по градовете турското население прѣставя смѣсь отъ азийски турци и мѣстни потурчени елементи. Независимо отъ това, че при покоряваньето на Полуострова много граждани сѫ се потурчили, промѣнили сѫ езика си и сѫ се прѣтопили въ турската маса, турцитѣ сѫ получавали чужда крѣвь отъ многото жени, които сѫ взимали било като плѣнници въ военно врѣме, било съ обикновени грабежи въ мирно врѣме; това е ставало въ продължение на цѣли вѣкове, даже до първата четвъртина на XIX. вѣкъ, когато множество жени плѣнници сѫ вкарани въ Македония отъ гръцкитѣ земи прѣзъ врѣме на гръцкитѣ движения. По тая причина между градското турско население се срѣщатъ въ изобилие чужди типове, обикновено на югъ гръцки, въ срѣдата български и на сѣверо-западъ арнаутски. Въ Солунъ, Сѣръ, Верея, Кожани често се виждатъ живи, подвижни, лукави турци съ чирни коси, подвижни,